

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์เราย่อมต้องมีการติดต่อสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้ และศิลปวิทยาการต่าง ๆ ดังนั้นการสื่อสารจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม และเครื่องมือที่จะให้การสื่อสารของมนุษย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพก็คือภาษา

การสื่อสารด้วยภาษาของมนุษย์นั้น มีทั้งการรับเข้าและการแสดงออก มนุษย์สื่อสารด้วยภาษาส่วนรับ คือการฟังและการอ่าน และสื่อสารด้วยการใช้ภาษา ส่วนแสดงออกคือ การพูดและการเขียน การอ่านเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับการแสวงหาความรู้ วิทยาการ ตลอดจนแนวคิดด้านต่าง ๆ ที่ดีที่สุดในที่นี้เพราะแหล่งความรู้ที่คนสามารถค้นคว้าได้ด้วยตนเองนั้นมักเป็นหนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ เป็นต้นว่า แผ่นป้าย โฆษณาหรือคำชี้แจงต่าง ๆ ซึ่งการที่จะเข้าใจหรือรับการสื่อสารเหล่านั้น ได้ต้องอาศัยทักษะในการอ่านทั้งสิ้น ส่วนในด้านการเรียนการสอนของนักเรียนนั้น การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนส่วนมากต้องอาศัยการอ่าน ดังที่แสดง (strang, 1940) ได้กล่าวว่า "กิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียนประมาณร้อยละ 80-90 ต้องอาศัยการอ่าน" จึงนับได้ว่าการอ่านนี้เป็นหัวใจของกิจกรรมทั้งหลายของการเรียน ฉะนั้นความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่จึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านเป็นปัจจัยสำคัญ (Hildreth, 1958)

การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา นับเป็นจุดเริ่มต้นของการวางรากฐานในการอ่าน ครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนประถมศึกษาจึงควรมุ่งที่จะวางรากฐานหรือพัฒนา

ทัศนคติที่ต่อการอ่าน และส่งเสริมให้การอ่านของเด็กมีประสิทธิภาพ (อักษร รุ่งมณี, 2525) ให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียน ประเทิน มหาจันทร์ (2523) ได้แสดงความเห็นว่า เด็กที่ประสบความสำเร็จในการเรียนสูงจะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูง สำหรับเด็กที่ประสบกับความล้มเหลวในการเรียนส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอ่าน แม้เด็กที่มีระดับสติปัญญาสูงก็ประสบความล้มเหลวในการเรียนได้ ถ้าหากว่าไม่มีความสามารถในการอ่าน นอกจากนั้นการอ่านจะส่งผลถึงการเรียนในวิชาอื่น ๆ ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของ ประพิมพ์ สุธรรมวงศ์ (2516) และมาลินี นิเมเสมอ (2518) ซึ่งปรากฏผลสอดคล้องกันว่าความสามารถในการอ่านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน 4 หมวดวิชา ได้แก่ ภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การอ่านจึงเป็นสิ่งที่ทุกคนควรตระหนักถึงความสำคัญเพื่อนำผลมาสู่ประสิทธิภาพในการเรียนจากผลการศึกษารูปแบบของการรู้หนังสือของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปรากฏว่าผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปแล้วร้อยละ 67 ของกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความสามารถในการอ่าน เขียน และทำเลขในระดับที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และในจำนวนวิชาเหล่านี้ วิชาที่ทำคะแนนน้อยที่สุดคือการอ่านเอาเรื่อง (กองการประถมศึกษา, 2523) ดังนั้นการอ่านจึงเป็นปัญหาสำคัญของนักเรียนที่ควรควหาทางแก้ไข หรือช่วยเหลือให้เด็กได้ในขั้นต้น

ได้มีผู้ศึกษาปัญหาการอ่านทั้งที่เกิดจากตัวเด็กเอง และที่เกิดจากครูผู้สอน พบว่า (อ้อม ประนอม, 2528)

1. นักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีพื้นฐานที่ต่างกันและขาดการเตรียมความพร้อมจากบ้าน เมื่อมาถึงโรงเรียนการเตรียมความพร้อมทำได้น้อย ครูส่วนมากเน้นที่การสอนหนังสือ รับผิดชอบอ่านคำ การเตรียมความพร้อมด้านกาพย์ การแยกแยะเสียง การขยายคำศัพท์ง่าย ๆ พร้อมทั้งสอดแทรกประสบการณ์ทางภาษามักกระทำอย่างผิวเผิน และผิดวิธีการสอนภาษาสำหรับเด็กเริ่มเรียน

2. นักเรียนอ่านไม่ได้ นักเรียนชั้นต้น ๆ คือชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มักอ่านคำและจำหลักเกณฑ์ทางภาษาไม่ได้ โดยเฉพาะการผันวรรณยุกต์ อักษรต่ำ อักษรสูง เช่น คำว่า คำ ฟ้า ล่า เป็นต้น ส่วนคำสะกดไม่ตรงกับแม่หรือไม่ตรงมาตราตัวสะกดก็ยังอ่านไม่ออก เช่น เคารพ สำราญ เพอญ สมบัติ ฯลฯ

3. นักเรียนอ่านออกเสียงตัว ร ล คำควบกล้ำไม่ชัดเจน อ่านฮานคางลากเสียงออกเสียงตามภาษาถิ่น เสียงไม่ราบรื่น และไม่เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

4. นักเรียนมีข้อบกพร่องทางการอ่านมาก เช่น อ่านซ้ำ ตกหล่น เพิ่มเติม เปลี่ยนคำ อ่านข้อความหรือคำซ้ำ ทำให้ความคิดช้า สาเหตุที่ช้าส่วนหนึ่งก็คือ ต้องสะกดคำอยู่ในใจ ขณะอ่านคำหรือข้อความ

5. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ แต่ไม่มีวรรคตอน เก็บความคิดในเรื่องไม่ได้ สรุปเรื่องไม่ได้ โดยเฉพาะความหมายที่ซ่อนอยู่ในเรื่อง หากถามตรงตามเรื่องแบบใคร อะไร เมื่อไร จะตอบได้ ส่วนการสรุปความ ขยายความมีระดับที่จะต้องพัฒนาอีกมาก

6. นักเรียนอ่านคำกลอน ทำนองเสนาะไม่ได้ดี ตะกุกตะกัก จึงเกิดความเบื่อหน่ายเพราะทั้งอ่านไม่ออก และไม่รู้เรื่องที่ตนกำลังอ่าน ไม่รู้รสของภาษาที่จะถึงขั้นไพเราะข่มขากยิ่ง เมื่อครูเคี่ยวเข็ญจึงทำให้เบื่อหน่ายมากยิ่งขึ้น

7. นักเรียนยังขาดนิสัยรักการอ่าน การค้นคว้า การพัฒนาการอ่าน เพราะไม่เห็นแนวทางและประโยชน์ของการอ่าน ทั้งครูเองก็ไม่ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง ให้ติดเป็นนิสัย มักเน้นเฉพาะในห้องเรียนและหนังสือเรียนเพื่อการสอบเป็นหลัก

และจากงานวิจัยของเพ็ญแข สุกักดิ์ (2526) ได้ศึกษาปัญหาการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตปทุมวัน ในปี พ.ศ. 2526
มีผลการวิจัยสอดคล้องกับอ้อม ประนอม (2528) โดยพบว่า เด็กแต่ละคนมีความสามารถ
ทางการอ่านไม่เหมือนกัน ในด้านการอ่านออกเสียงบางคนอ่านได้ง่าย รวดเร็ว และ
คล่องแคล่ว ในขณะที่เด็กอีกจำนวนหนึ่งอ่านได้ช้า และเกิดปัญหาต่าง ๆ ในการอ่าน ดังนี้

1. อ่านออกเสียง ร ล ไม่ชัด
2. ออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ผิด
3. อ่านช้า ตะกุกตะกัก ไม่คล่อง ใช้วิธีสะกดคำ
4. อ่านผิดวรรคตอน แบ่งวรรคตอนไม่ถูก
5. อ่านคำควบกล้ำไม่ถูก
6. ใช้วิธีตามที่อ่าน
7. วางหนังสือห่างตาไม่ถูกต้อง
8. วางท่าทางการอ่านไม่ถูก
9. อ่านตุ้ตัว
10. ทำปากขมขมบิบในขณะที่อ่าน
11. อ่าน ไม่ออกต้องอาศัยผู้อื่นอ่านให้ฟัง
12. อ่านเพิ่มเติมหรือแทรกคำเข้าไป
13. อ่านไม่ชัด เนื่องจากอวัยวะออกเสียงผิดปกติ

จึงเห็นว่าเด็กมีปัญหาในการอ่านมากมาย การให้เด็กอ่านออกเสียงจะเป็นการ
เปิดโอกาสอย่างดีให้แก่ครูได้ตรวจสอบปัญหาการอ่านของนักเรียน ในกระบวนการของการ
อ่านออกเสียงนั้น คำพูดทุกคำจะถูกเปล่งเสียงออกมา การชี้คำ การสื่อความหมาย การ
แบ่งวรรคตอน การออกเสียง และการถ่ายทอดความรู้สึกจะแสดงออกมาให้ได้ยินอย่าง
ชัดเจน จึงง่ายแก่การตรวจสอบวินิจฉัยข้อบกพร่องจากการอ่าน และการอ่านผิดเป็นปัญหา

การอ่านที่สำคัญที่จกมองข้ามเสียมิได้ เพราะจะนำไปสู่ความล้มเหลวในการอ่าน หรือไม่
เกิดความเข้าใจในการอ่าน

ได้มีผู้ศึกษาด้านการอ่าน เช่น ศิริรินทร์ วิทยะศิริพันธ์ ศึกษาประเภทการอ่านผิด
โดยปรับจากลักษณะการอ่านผิดของแฮมมิลและบาร์เทล (Hammill & Bartel, 1978)
ว่าประเภทของการอ่านผิด ได้แก่

1. การอ่านข้ามคำ
2. การอ่านเพิ่มคำ
3. การลำดับข้อความสับสน
4. การอ่านกลายเป็นคำอื่น
5. การออกเสียงประสมแก้ไขด้วยตนเอง
6. การใช้ภาษาท้องถิ่น

สำหรับ มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ ได้อธิบายชนิดของการอ่านผิด (Types of Errors) ไว้ดังนี้
(เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา Remedial reading, 2525)

1. การใช้คำอื่นแทน (Substitution) คือ การอ่านคำที่ต้องอ่านเป็นคำอีก
คำหนึ่งซึ่งเป็นคำที่มีความหมาย
2. การอ่านออกเสียงผิด (mispronunciation) คือ การอ่านออกเสียงผิดไป
จากคำที่ควรอ่านถูกต้อง แบ่งเป็น 3 ชนิด คือ
 - 2.1 อ่านเสียงพยัญชนะผิด (Consonants)
 - 2.2 อ่านเสียงสระผิด (Vowels)
 - 2.3 อ่านเสียงวรรณยุกต์ผิด (Tones)
3. การสอดแทรกเข้าไป (Insertion) คือ การอ่านเพิ่มคำหรือพยางค์เข้า
ไปในระหว่างคำหรือพยางค์

4. การเว้นอ่าน (Omission) คือ การอ่านข้ามคำหรือไม่ได้อ่านพยางค์ที่จะต้องอ่านในคำ
5. การอ่านซ้ำ (repetition) คือ การอ่านคำหรือพยางค์ซ้ำ ๆ ซาก ๆ มากกว่า 1 ครั้งขึ้นไป
6. การแสดงความลังเลใจ (Hesitation) คือ ในช่วงเวลาที่อ่านแสดงความไม่แน่ใจในการอ่านคำนั้น ๆ อาจหยุดซังกหรือแสดงสีหน้าหงายหงาย
7. คำที่ออกเสียงโดยผู้ทดสอบ (Word Pronounced by Examiner) คือ คำที่ผู้อ่านไม่สามารถอ่านได้ ผู้ทดสอบต้องอ่านให้ฟัง
8. การไม่คำนึงถึงการเว้นวรรคตอน (Disregard of Punctuation) คือ การอ่านติดต่อกันไปเลย โดยมีได้คำนึงถึงการเว้นวรรคตอน

ในการทดสอบขั้นครูอาจใช้แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) แบบสำรวจการอ่านออกเสียง (Prepared Informal Inventories) หรือแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น (Teacher-Made Informal Inventories) การใช้แบบทดสอบการอ่านออกเสียงทำให้รู้ปัญหาต่าง ๆ ในการอ่านของเด็ก เช่น ความสามารถในการอ่านเมื่อเปรียบเทียบกับอ่านในใจ ความราบรื่นในการอ่าน การรู้จักคำ การรู้จักความหมายของคำจากคำที่อยู่ใกล้เคียงและท่าทางในการอ่าน เป็นต้น (กองการประถมศึกษา, 2523)

ในต่างประเทศมีแบบทดสอบมาตรฐานวัดการอ่านออกเสียงจำนวนมาก เช่น Gray Oral Reading Test, Gilmore Oral Reading Test, Gates-Mckillop Reading Diagnostic Test, Durrell Analysis of Reading Difficulty และ Standard Reading Inventory เป็นต้น (กองการประถมศึกษา 2523) แบบทดสอบเหล่านี้ประกอบด้วย ข้อความให้ฝึกเรียนอ่านแบบบันทึกการอ่านผิด และคำถามท้ายข้อความเพื่อทดสอบความเข้าใจในข้อความที่อ่าน รวมทั้งมีการจับเวลาในการอ่านด้วย นอกจากนี้ยังมีแบบทดสอบที่ให้อ่านเป็นคำ ๆ เพื่อทดสอบการรู้จักคำในทันทีที่เห็นด้วย

สำหรับในประเทศไทยแบบทดสอบการอ่านที่เป็นแบบทดสอบมาตรฐานยังมีน้อย ที่มีอยู่แล้ว และใช้กันแพร่หลายได้แก่ แบบทดสอบภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ของสำนักงานทดสอบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2513 ซึ่งขณะนี้ได้ปรับปรุงให้เป็นแบบทดสอบระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และอีกฉบับหนึ่งเป็นแบบทดสอบภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สร้างโดยกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา แบบทดสอบการอ่านที่มีอยู่ส่วนใหญ่จะเป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในงานวิจัย (เพ็ญแข สุภักดิ์, 2526)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านผิดเป็นปัญหาทางการอ่านที่สำคัญ การทดสอบการอ่านออกเสียง การตรวจสอบวินิจฉัยปัญหาการอ่าน , จะช่วยให้ครูได้ทราบข้อบกพร่องทางการอ่าน และหาทางแก้ไขข้อบกพร่องนั้นเสียแต่ในขั้นต้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิเคราะห์การอ่านผิดที่ยังไม่มีผู้ใดวิจัยเรื่องนี้โดยเฉพาะ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษานักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพราะเป็นขั้นพื้นฐานที่จะสร้างความรู้และทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน ดังที่สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2528) อ้างถึง เกรย์ (Gray) ว่า ความเจริญงอกงามของการอ่านและความเข้าใจความหมายของข้อความง่าย ๆ ที่อ่าน จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ส่วนอัตราเร็วในการอ่านออกเสียงและความแม่นยำในการอ่าน จะพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 แต่หลังจากนั้นพัฒนาการจะช้าลง การขยายตัวในความสามารถในการรับรู้จะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 แต่อัตราพัฒนาการจะลดลงในระยะเวลาดต่อมา อย่างไรก็ตามเด็กแต่ละคนอาจมีพัฒนาการที่ผิดไปจากแบบแผนที่วางไว้บ้าง

ในการเลือกโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 นั้น ผู้วิจัยได้เลือกศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลเฉพาะนักเรียนในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรเขตการศึกษา 12 เนื่องจากโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรเป็นโรงเรียนที่ใช้หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) โดยเริ่มใช้หนังสือเรียนฉบับปรับปรุงนี้ในปี พ.ศ. 2533 จนถึงปัจจุบัน

และจะเริ่มใช้หนังสือเรียนฉบับปรับปรุงทั่วประเทศในปี พ.ศ. 2535 ดังนั้นการใช้โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรในการวิจัยจะทำให้ทราบปัญหาทางการอ่านออกเสียงได้เด่นชัดกว่าโรงเรียนทั่วไป ที่ยังไม่เคยใช้หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533)

ในการวิเคราะห์การอ่านผิดของนักเรียนจากหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) จะเป็นแนวทางค้นหาข้อบกพร่องทางการอ่านของนักเรียน และผลที่ได้จากการวิเคราะห์การอ่านผิด จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงหนังสือเรียนภาษาไทย ให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถพัฒนาการ และระดับการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1

สำหรับเหตุผลในการเลือกเขตการศึกษา 12 ในการวิจัยนั้น เนื่องจากพิจารณาจากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และการใช้ภาษา มีความแตกต่างกัน เช่น จังหวัดปราจีนบุรีอยู่ติดเขตชายแดนกัมพูชา จังหวัดระยอง ชลบุรี ตราด มีเขตติดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกซึ่งเป็นเขตอุตสาหกรรมใหม่ที่มีความเจริญในทุกด้านตลอดจนถึงการให้ความสำคัญทางด้านการศึกษา นอกจากนี้ในบางส่วนของจังหวัด เช่น จังหวัดปราจีนบุรียังมีชนบางส่วนของพูดภาษาเขมร หรือในจังหวัดอื่นได้รับอิทธิพลจากภาษาถิ่น เป็นภาษาแม่ เช่น จังหวัดจันทบุรี ระยอง ตราด ซึ่งจะเป็นปัญหาทางการอ่านมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากเอกสารการวิจัยของกรมสามัญศึกษา เรื่อง การวิจัยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรพบว่า "การที่นักเรียนในจังหวัดต่าง ๆ ทำคะแนนได้มากน้อยต่างกัน ในด้านนี้อาจจะเป็นปัญหาทางภาษากล่าวคือ เด็กในจังหวัดนครศรีธรรมราช ลำปาง สุรินทร์ ไม่เข้าใจ ความหมายของคำที่ใช้ในแบบทดสอบ ซึ่งเป็นภาษาไทยกลาง" (กรมวิชาการ, 2521) จึงกล่าวได้ว่า ผลการวิจัยจากการวิเคราะห์การอ่านผิดจะเป็นประโยชน์สำหรับครู และผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาเพื่อหาแนวทางปรับปรุงการอ่านให้นักเรียนมีประสิทธิภาพทางการอ่านมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการอ่านผิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานทางภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533)

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบการอ่านออกเสียงของนักเรียนจำนวน 10 ข้อความ โดยคัดเลือกข้อความมาจากหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานทางภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ไปทดสอบเป็นรายบุคคลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 จำนวน 150 คน จาก 10 โรงเรียน ผู้วิจัยได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2534 ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรเขตการศึกษา 12 จำนวน 150 คน
2. การสร้างแบบทดสอบการอ่านออกเสียง ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยยึดจุดประสงค์ตามคู่มือครู สำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานทางภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เล่ม 1 และเล่ม 2 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) และให้ครอบคลุมเนื้อหาการอ่านผิดทุกปัญหาตามเกณฑ์วิเคราะห์การอ่านผิด

3. การวิจัยนี้ เป็นการวิเคราะห์ลักษณะการอ่านผิดของนักเรียนเป็นรายบุคคล เฉพาะด้านการอ่านออกเสียง

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดสอบ 7 สัปดาห์ โดยการนำแบบวิเคราะห์การอ่านผิด แบบบันทึกลักษณะการอ่านผิด แบบตรวจสอบข้อบกพร่องในการอ่านออกเสียงของนักเรียนไปทดสอบกับนักเรียนในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร จำนวน 10 โรงเรียน จำนวนนักเรียนที่ทดสอบทั้งสิ้น 150 คน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การบันทึกพฤติกรรมกรรมการอ่านออกเสียงของนักเรียน ผู้วิจัยจะสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดขึ้น ในขณะที่นักเรียนอ่านแบบทดสอบการอ่านออกเสียง ขณะวิจัยเท่านั้น
2. ผู้วิจัยจะจับเวลาในการอ่านออกเสียงของนักเรียน หากนักเรียนอ่านคำเกิน 10 วินาที ให้ผู้วิจัยเฉลยคำอ่านที่ถูกต้องให้แก่ นักเรียน และถ้านักเรียนอ่านผิดเกิน $\frac{1}{4}$ ของจำนวนคำที่ไม่ซ้ำกันใน 1 ข้อความ ให้ผู้วิจัยยกเลิกการอ่านข้อความนั้น และให้นักเรียนอ่านข้อความลำดับต่อไป

คำจำกัดความในการวิจัย

การวิเคราะห์ หมายถึง การค้นหาลักษณะการอ่านผิด และค้นหาข้อบกพร่องในการอ่านออกเสียงของนักเรียนเป็นรายบุคคล

ลักษณะการอ่านผิด หมายถึง ความบกพร่องในการอ่านออกเสียงคำของนักเรียน ที่ขาดความสามารถพื้นฐานทางการอ่านออกเสียง การอ่านผิดอาจเนื่องจากการอ่านไม่ออก หรืออ่านไม่ถูกต้อง อันมีผลนำไปสู่ความล้มเหลวในการอ่าน หรือทำให้อ่านไม่เข้าใจความลักษณะการอ่านผิดในที่นี้ หมายถึง

1. การอ่านผิด โดยพิจารณาจากโครงสร้างของคำ ประกอบด้วย การอ่านออกเสียงพยัญชนะผิด การอ่านออกเสียงสระผิด การอ่านออกเสียงวรรณยุกต์ผิด และการอ่านผิดมาตราตัวสะกด
2. การอ่านผิด โดยพิจารณาจากความหมายของคำ ประกอบด้วย การอ่านคำกลายเป็นคำอื่น
3. การอ่านผิด โดยพิจารณาจากลักษณะการเรียงลำดับคำ ประกอบด้วย การอ่านข้ามคำ การอ่านเพิ่มคำหรืออ่านสอดแทรกเข้าไป การอ่านคำ กลุ่มคำ หรือประโยคซ้ำกัน
4. การอ่านผิด โดยพิจารณาถึงความไม่ชัดเจนในการออกเสียง ประกอบด้วย การออกเสียง ร ล การออกเสียงควบกล้ำ ร ล ว
5. การอ่านผิด โดยพิจารณาจากจังหวะการอ่าน ประกอบด้วย การอ่านผิดวรรคตอน แบ่งวรรคตอนไม่ถูก การอ่านโดยสะกดทีละตัว การอ่านหลงบรรทัด
6. การอ่านผิด โดยพิจารณาจากภาษาไทยมาตรฐานเป็นเกณฑ์ ประกอบด้วย การใช้ภาษาถิ่น
7. การอ่านผิด โดยพิจารณาจากอวัยวะในการออกเสียงผิดปกติ ประกอบด้วย การอ่านไม่ชัด การอ่านติดอ่าง อ่านย้อนคำ
8. การอ่านผิด โดยพิจารณาจากความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ประกอบด้วย การจับใจความในการอ่านออกเสียงไม่ได้
9. การอ่านผิด โดยพิจารณาจากการช่วยของผู้ทดสอบ

ความบกพร่องทางการอ่าน หมายถึง ความผิดพลาดที่เกิดจากการขาดทักษะในการอ่าน ขาดนิสัยและทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรที่ทดลองใช้หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำขึ้นใหม่และ ได้ทดลองใช้นำร่องเมื่อปีการศึกษา 2533 จนถึงปัจจุบัน

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2534 ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร เขตการศึกษา 12

เขตการศึกษา 12 หมายถึง จังหวัดปราจีนบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด

หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) หมายถึง หนังสือที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการจัดทำขึ้นสำหรับนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาไทย มี 2 เล่ม คือ เล่ม 1 และเล่ม 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้ทราบถึงลักษณะการอ่านผิดของนักเรียนจากการใช้หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการสอนของครูภาษาไทยและเป็นแนวทางปรับปรุงหนังสือเรียนภาษาไทยให้เหมาะสมกับวัย พัฒนาการ ระดับความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในด้านการจัดเนื้อหา วิธีสอน ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของนักเรียนยิ่งขึ้น
3. การวิจัยครั้งนี้จะเป็นพื้นฐานนำไปสู่การวิจัยต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการอ่าน โครงการส่งเสริมการอ่าน เพื่อให้การอ่านอันเป็นทักษะสำคัญของกระบวนการ ได้พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อผู้เรียนให้มากที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย